

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

ob šestdesetletnici tovariša Z. Petana

V začetku februarja je praznoval tov. ZDRAVKO PETAN, naš dolgoletni generalni direktor, svojih šestdeset let. Ob takem jubileju steče misel, kjub obilici dela in skrbi, nazaj prav do otroških dni.

Rodil se je v Dečnih Selih pri Artičah, kjer je bil zaposlen tudi kot trgovski pomočnik. Od ranih let se je moral spoprijemati z delom, ki ga krepilo in razveseljevalo. Sredi mladostnih načrtov in zagnanosti ga je našla vojna vihra. Po vrnitvi iz NOV je tovariš Petan deloval na združnem področju, kot prizadevnega delavca in gospodarstvenika, pa ga je pot za nekaj časa popeljala iz Posavja v Ljubljano, kasneje v Pivko, pa znova v Ljubljano, kjer so ga čakale številne odgovorne naloge. Kot viden družbenopolitični delavec in član Zveze komunistov od leta 1948, se je nepretrgano prizadeval in reševal večja vprašanja; zato prav nič ne preseneča, da se je spoprijel tudi s tovarno perila, ki je bila takrat tik pred prisilno upravo. Temeljna izhodišča kot so pravičnost, tovarištvo in enakopravnost, pravičen odnos do dela in nagrada po vloženem delu, so bila vodila tovariša Petana, ki jih je skušal venomer uveljavljati predvsem z lastnim zgledom. Ob vseh teh prizadevanjih pa nikoli ni pozabil na človeka, na delavke, žene, matere. Z velikim poslušom za sočloveka in z izredno delavnostjo, je dosegel velik ugled in zaupanje, ki ga je nenehno tudi upravičeval. V današnji Labod je vtakano toliko dela, idej, požrtvovalnosti in ljubezni tovariša Petana, da je to kaj težko opisati z

besedami. Delavci Laboda smo mu hvaležni za vse, ob njegovem jubileju pa mu iz srca želimo veliko zdravja, zadovoljstva in vsega lepega!

Tovariš Petan je v začetku februarja praznoval svojih šestdeset let. Ob tem jubileju mu želimo delavci Laboda vse najlepše, polno zdravja in zadovoljstva! Na sliki: Desno tovariš Petan in levo naš novi glavni direktor Milan Bratož

leto 1981 smo zaključili uspešno

Leto 1982 so delavci v vseh TOZD DO Labod uspešno končali. V prvo leto novega srednjeročnega obdobja smo torej stopili korajžno in z zavestjo,

da jih ni težav, ki jih ne bi v kolikor toliko normalnih okoliščinah premagali.

Poslovni odbor je na svojih sejah dne 29. januarja in 18. februarja podrobneje razčlenil rezultate poslovanja in jih ugodno ocenil. Taka ocena je temeljila na naslednjih ugotovitvah:

1. ŠTEVILO ZAPOSLENIH

Število zaposlenih po planu za leto 1981 je bilo 1853 delavcev, dejansko stanje konec leta pa 1887 ali 34 delavcev nad planom. Od viška delavcev odpade 5 delavcev na delavce v neposredni proizvodnji in 29 delavcev na višek v režijskih službah. Podrobnejša slika je naslednja:

Na prekoračenje režije v TOZD Ločna in TOZD Libna je poslovni odbor opozoril že v lanskem letu. Menim, da bo v letošnjem letu potrebno storiti resnejše napore za proučitev notranje organizacije dela v teh dveh TOZD.

2. KORIŠČENJE DELOVNEGA ČASA

Število zaposlenih po opravljenih urah je znašalo 1745 delavcev ali 92,32 % od povprečja zaposlenih.

Struktura opravljenih ur je naslednja:

- v neposredni proizvodnji 62,60 % (z bolniško 71,58)
- režija (vključno s TOZD Commerce in DSSS) 25,87 % (z bolniško 28,42)
- izgubljene ure 11,53 %

Razmerje proizvodnih in režijskih mest po planu je 73,28 : 26,72. Kljub upoštevanju manjšega deleža režije v izgubljenih urah le-ta presega planske okvire za preko 1,5 %.

Izostanki iz dela zaradi bolniške in porodniške so glede na ostale panoge in na strukturo zaposlenih v naši DO nizki in so celo za 0,47 % izpod planirane povprečja, so pa neupravičeno visoki v TOZD Temenica in Libna, kar kaže tudi analiza mesečnega koriščenja bolniških dopustov.

Podaljšani delovni čas znaša 0,94 % od skupno izračunanih delovnih ur. Medtem, ko je bil najnižji v proizvodnem TOZD Tip-Top 0,38 % in najvišji v TOZD Zala 1,44 % je znašal podaljšani delovni čas v TOZD Commerce 2,71 % in v DSSS 1,02 %.

Neopravičeni izostanki iz dela znašajo 0,01 %, opravičeni

(Nadaljevanje na 2. str.)

TOZD	Plan	Stanje		Proizvodnja		Režija	
		31. 12. 81		več	manj	več	manj
LOČNA	309	323	5			9	
LIBNA	313	239	1			15	
DELTA	546	545	4				5
TIP-TOP	156	164	6			2	
TEMENICA	140	136		6		2	
ZALA	100	97		5		2	
COMMERCE	200	202				2	
DSSS	89	90				1	
SKUPAJ	1.853	1.887	16	11		33	5

leto 1981 smo zaključili uspešno

(Nadaljevanje s 1. str.)

pa povprečno 0,04 % in so nepomembni, prav tako tudi izredni dopusti, ki znašajo 0,22 %.

3. IZVRŠITEV PLANA PROIZVODNIH MINUT IN NORME

Pri izvrševanju plana proizvodnje, so bile ob polletju izvršene korekture časov izdelave za povprečno 6 %. Upošteva joč ta vpliv, je dejanska letna izvršitev plana proizvodnih minut cca 2-3 % višja v posamezni TOZD in DO kot celoti.

Medtem, ko je v TOZD Delti pri normah in pri planu še vedno čutili vpliv mlajših - novih delavk, dokazujeta TOZD Delta in TOZD Libna, ki imata dvoizmensko delo, tudi močan vpliv takega dela na doseganje norm. Prednost enoizmenskega dela, ki se ne kaže samo v storilnosti, kaže primer TOZD Ločne, ki je s 1. januarjem 1981 prešla na enoizmensko delo in se v storilnosti lahko primerja s TOZD v VO, ki prav tako delajo v eni izmeni. Poslovni odbor je priporočil, da tehnične službe in razvojna služba ta primer posebej analizirajo iz vseh vidikov (tehnološkega, tehničnega, socialnega, ekonomsko-družbenega itd.) in ga kot dolgoročnega utemeljijo.

Plan proizvodnih minut v kooperaciji je bil realiziran le v višini 3.989,539 minut ali 57 %, ker so nastale težave in motnje pri nabavi surovin.

Izvršitev plana proizvodnih minut in norme:

TOZD	Plan iz:		Norma iz:	
	fak. min.	izvr. min.	fakt. min.	izvr. min.
LOČNA	103,0	99,0	110,4	106,1
LIBNA	96,1	95,4	104,2	103,4
DELTA	94,7	94,5	97,4	97,2
TIP-TOP	108,3	106,2	113,1	110,8
TEMENICA	94,1	93,5	110,1	112,1
ZALA	103,0	103,2	109,3	112,3
LABOD	98,6	97,3	104,3	103,5

4. IZVRŠITEV FIZIČNEGA PLANA PROIZVODNJE

V letu 1981 smo fizični obseg proizvodnje povsem podredili dokaj realnim ocenam glede na kadrovske problematiko, ki je iz leta v leto kazala tendenco upadanja zaposlenih v neposredni proizvodnji. Plan za leto 1981 je tako znašal v obeh programih 138.984,384 proizvodnih minut oziroma 3.455.062 komadov izdelkov. Realizirali smo 3.351.901 komadov izdelkov ali 97 %. Ob tem velja pripomniti, da so bili v proizvodnji dosegani večji časi izdelave od predvidenih, to pa zaradi slabše kvalitete surovin in v manjši meri tudi zaradi težav v oskrbi s surovinami tako z domačega trga kot iz uvoza.

5. IZVRŠITEV PLANSKIH NALOG V IZVOZU IN UVOZU

Na tem izredno pomembnem področju naše dejavnosti, ki je strateškega pomena za celotno našo družbo smo si v letu 1981 zastavili dokaj ambiciozne programe. Hoteli smo kar največ prispevati k stabilizaciji naše družbe. Tako smo si zastavili naslednje:

Letni plan izvoza na konvertabilno področje

120.000.000 dev. din

Letni plan izvoza na klirinško področje

15.000.000 dev. din

Skupaj 135.000.000 dev. din

Med letom smo sprejeli vsklajen plan SISEOT, ki je določal 127.587.000 deviznih din konvertibilnega izvoza ali 4.673.000 dolarjev po tečaju SIV-a.

Na konvertibilno področje smo izvozili za 5.502.124 dolarjev izdelkov ali 22 % več kot leta 1980.

Izvoz na klirinško področje je znašal 904.048 dolarjev ali 8 krat več kot leta 1980. Skupaj smo torej dosegli 6.406.172 dolarjev izvoza ali 24,66 % več kot v letu 1980. Izvoz v deviznih dinarjih je dosegel 160 milijonov dinarjev ali 19 % več od plana (devizni priliv po 67. členu se ne šteje v našo bilanco izvoza).

Plan uvoza je bil po planu ovrednoten na 86.522.000 deviznih dinarjev realiziran pa v

6. PRODAJA NA DOMAČEM TRGU

Dokaj ambiciozne programe prodaje na domačem trgu smo realizirali več kot zadovoljivo. Menim, da so delavci prodajne službe opravili veliko delo.

Finančni plan prodaje je znašal:

Program PŠ 500 milijonov din
Realizacija PŠ

580 milijonov din

Index

116,8

Program VO 220 milijonov din
Realizacija VO

292 milijonov din

Index

133,1 milijonov din

Skupni plan prodaje je bil realiziran v višini 876 milijonov in je za 21,7 % nad planom.

Zaradi težav pri nabavi surovin je često prihajalo do sprememb v strukturi proizvodnje. To je vplivalo na rahlo zmanjšanje količin odpreme in na povečanje zalog gotovih izdelkov, ki pa so kurantne in po količini še vedno primerne.

Prodaja v lastnih trgovinah po maloprodajnih cenah je znašala 70.905.000 din in je za 18,1 % nad planom.

Takšni doseženi rezultati seveda ob koncu leta niso bili nikakršno presenečenje, saj smo jih pričakovali in ugotavljali med letom, posebej podrobno pa še ob 9-mesečnem obračunu. Finančni podatki kažejo, da smo dosegli:

- 1.196.257.000 din celotnega prihodka ali

33,27 % več kot leta 80

- 515.302.000 din dohodka ali

34,34 % več kot leta 80

- 379.092.000 din čistega dohodka ali

25,86 % več kot leta 80

Pričakovati je, da bomo po končani razporeditvi čistega dohodka po TOZD namenili za OD še okoli 6 % in tako dosegli povprečni OD na nivoju delovne organizacije okoli 9.700 dinarjev.

V sklade in za funkcionalno amortizacijo bi tako namenili 112.568.883 din.

Vse TOZD razpolagajo s celovito primerjalnih podatkov, ki so jih strokovne službe DSSS posredovale od 15. januarja dalje. Poslovni odbor je ocenil, da dajejo vsi ti podatki izredno široko osnovo za analiziranje dejavnosti sleherne TOZD z vseh vidikov.

Na seji 18. februarja je poslovni odbor razpravljal tudi o poročilih, ki sta jih o svojem delovanju v letu 1981 predložila DSSS in TOZD Commerce. O teh poročilih naj TOZD podrobno razpravljajo z na-

menom, da tako prispevamo k še bolj kvalitetnemu delu teh dveh pomembnih partnerjev.

Ob koncu tega prispevka bi dal rad priznanje vsem, ki so prispevali, da smo tudi prvo leto novega srednjeročnega obdobja sklenili po „Labodovo“, to pomeni, z nam lastno zagnanostjo in dobrimi rezultati. Naj ob tej priliki čestitam vsem delavcem Laboda k prazniku naše delovne organizacije, vsem dekletom in ženam pa še posebej k njihovem prazniku - 8. marcu.

glavni direktor:
MILAN BRATOŽ

razprave o zaključnem računu

Pisali smo že, da so republiški sindikati, točneje odbor za tekstilno in usnjarsko industrijo, sklenili sodelovati pri obravnavah zaključnih obračunov. Program dela sta TOZD Ločna in Delta, ki sta izbrani za spremljanje razprav, poslali sindikatom, med tem pa je prvi del razprav že za nami.

V TOZD Ločna bo obravnavo ob zaključnih obračunih potekala v petih delih. V prvem delu je bila razprava po sindikalnih skupinah na osnovi poslovnega poročila direktorja TOZD in na osnovi ocene izvršilnega odbora delavskega sveta DO. Tokrat sta razprave spremljala sekretar združenja, tov. Klofutar in tovarišica iz litijske predilnice. V TOZD Ločna so se delavke porazdelile v štiri sindikalne skupine. Ob poročilih je prišlo od izraza nekaj vprašanj, kot so to osebni dohodki, visoke norme, merila za nagrajevanje po delu v naši družbi sploh, področje zdravstva, prevozi, stanovanjska politika in podobno.

Po končanih razpravah, ki jih bodo spremljali predstavniki sindikatov, bodo podane analize in ocene, ki bodo služile za še intenzivnejše in za še uspešnejše razprave o poslovanju v bodoče.

V TOZD TIP—TOP so stekle tudi že intenzivne priprave na volitve v samoupravne organe TOZD in delovne organizacije.

nekaj pogledov na prodajo

S prvim februarjem je intenzivno steklo zaključevanje in že v prvem tednu so bili doseženi dobri rezultati. Za to obdobje lahko navedemo tudi nekaj rezultatov. Komadno so zaključki zadovoljivi. V programu vrhnjih oblačil so zaključki številčno podobni lanskim za isto obdobje, v srajčevini so nekoliko manjši, pri bluzah pa je čutiti porast. Tako smo zabeležili v prvem tednu zaključevanja v programu šport 68 odstotkov vseh zaključkov, 40 odstotkov vseh zaključkov pri srajcah, v težki konfekciji pa 48 odstotkov. V lanskem letu je bilo razmerje domači trg in izvoz 72 in 28 odstotkov, v letošnjem gospodarskem planu pa smo si zadali naslednje naloge:

	dom. trg	izvoz
perilo	45 %	55 %
šport	75 %	25 %
VO	65 %	35 %

Torej so pred nami velike naloge, saj je v celoti struktura za domači trg in izvoz 56 % in 44 odstotkov, kar pomeni, da

smo si zadali na izvozu povečati kapacitete iz 28 % na 44 %. Velike kapacitete za izvoz hkrati pogojujejo tudi manj kapacitet za plasma na domačem trgu. Ob tem se pojavlja tudi vprašanje nerealiziranih zaključkov, kar je pričakovati tako iz naslova zagotavljanja surovin kot tudi iz dinamike izvoza. Ob tem pa se pojavlja še tretje vprašanje — vprašanje financiranja. Za domači trg, kjer delamo v nesezoni že za sezono, ostaja vprašanje financiranja odprto za čas od šestih do osmih mesecev. Samo v informacijo naj pri tem velja podatek, da velike delovne organizacije kot je to DTR, Mura, Kamensko ... so imele že v letu 1981 55 odstotkov svojih kapacitet namenjenih izvozu, Labod pa doslej 28 odstotkov. Tako smo iz navedenega deleža za izvoz v letu 1982 na jugoslovanskem tržišču manj konkurenčni — tako glede ponudb iz uvoženih tkanin kot tudi z večjo zamudo ali celo ne-realizacijo naročil pri domačih metražerjih. Tak pogled na situacijo pa pove, da se bomo v skrajnem primeru morali deloma celo umakniti na domačem tržišču in to v korist konkurenčnih tovarn.

Kljub cenam, ki so dokaj visoke, trgovske hiše ne zmanjšujejo naročil, kar kaže njihovo veliko zaupanje v Labodove proizvode. Okvirne cene pri srajčevini se gibljejo od 730 din do 1000 dinarjev, bluze od 850 do 1500 dinarjev, plašči od 5500 do 10000 din ter kostimi od 5000 do 9000 dinarjev. Pri takih cenah se mora sleherni

član našega kolektiva zavedati, da bodo kupci zahtevali visoko kvaliteto, da bo pomemben prav vsak šiv, sleherna malenkost. Vsi smo potrošniki, zato vemo, kaj zahtevamo za posamezne cene. Zato velja poudariti, da čas zahteva od nas, da poenotimo zahtevnost, natančnost in dvignemo kvaliteto izdelave na tak nivo, kot jo znamo nuditi za izvoz!

volitve

Za nami je prvo mandatno obdobje, ko smo izvolili delegacije TOZD in DSSS za skupščine Samoupravnih interesnih skupnosti in delegirali delegate v zbore združenega dela občinske skupščine. V letu 1982 bomo tako delavci volili poleg delegatov v organe upravljanja DO, TOZD in DSSS tudi delegacije za skupščine SIS in zbor združenega dela. Volitve bodo potekale v skladu z zakonom o volitvah in delegiranju v skupščine (Ur. l. SRS 24/77), navodilih občinskih volilnih komisij ter našimi samoupravnimi splošnimi akti (statut TOZD in DSSS). Nosilec in organizator družbenopolitične aktivnosti pri kandidiranju članov delegacij in volitvah delegacij je organizacija sindikata v sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v TOZD in DSSS, ki omogoči delavcem najširšo pobudo v celotnem procesu volitev delegacij in delegatov.

Člane delegacij TOZD in DSSS volijo delavci izmed sebe neposredno s tajnim glasovanjem za mandatno obdobje 1982—1986, to je 4 leta. Nihče izmed delegatov ne more biti izvoljen več kot 2-krat zaporedoma za člana iste delegacije. Vsak delavec glasuje osebno. Volilno pravico imajo vsi delavci, ki so v delovnem razmerju polovico ali več kot polovico polnega delovnega časa, volilno pravico ima tudi delavec, ki dela v več TOZD, ima pa jo v tisti TOZD, ki si jo glede na svoj pretežni interes izbere sam. Pomembno pa je to, da v nobenem primeru ne more imeti volilne pravice za volitve delegacij v več kot eni TOZD oziroma DSSS. V delegacije TOZD oz. DSSS ne morejo biti izvoljeni delavci v tej TOZD, ki po ustavi ne morejo biti člani organov upravljanja (IPO, delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi).

Delavci vseh TOZD, združenih v DO Labod in DSSS bomo tako volili svoje delegacije za skupščine SIS in zbore združenega dela 11. 3. 82. Izvoljeni naj bi bili tisti delavci samoupravljalci, ki bodo kot delegati vseh nas poglobljeno sodelovali pri vseh dogajanjih družbenega življenja, saj delegatske volitve predstavljajo osnovo našega skupščinskega sistema.

Dosedanja praksa in hkrati sedanja situacija — obdobje stabilizacije še posebej zahtevata, da se delavci izkažemo z resnim pristopom k poteku volitev in s tem potrdimo akcije.

NOVAK MOJCA

nekaj misli novoizvoljenih sekretarjev

(Nadalj. iz prejšnje številke)

TOZD DELTA

V OO ZK TOZD Delta je vključeno 24 članov, od tega pet članov sestavlja sekretariat osnovne organizacije. V novem mandatnem obdobju je sekretariat izdelal akcijski program dela za tekoče leto, ki je bil sprejet in potrjen na seji osnovne organizacije. Glavne naloge, ki nas čakajo v letu pred nami so zapisane in rokovno opredeljene v tem programu. Največ poudarka bomo povetili letos obravnavi kongresnih dokumentov, predvsem sklepom kongresov. Kot je pričakovati, bo kongres ZKS obravnaval in potem v resoluciji utrdil vlogo odgovornosti. Odgovornost je namreč eno od temeljnih vprašanj, ki se pojavljajo v sedanjem trenutku.

Idejno politično usposabljanje in marksistično izobraževanje komunistov je stalna naloga naše osnovne organizacije. Najbolj si bomo prizadevali za udeležbo na vseh seminarjih na dopisni šoli marksizma, kar bo izhodišče za konstruktivno delo vseh članov.

Spremljanje problematike v TOZD vključuje tudi aktivnost vseh članov osnovne organizacije, da z vso resnostjo obravnavajo tekoče probleme, katere potem s sklepi uresničujejo v vseh sredinah dela. Stabilizacija je področje, na katero moramo vplivati z vseh zornih kotov. Komunisti moramo težiti k spremljanju in izvajanju vseh varčevalnih ukrepov, ki so bili zastavljeni na ravni strokovnih služb TOZD in DO. Zaposlovanje novih ljudi, največ mladine, zahteva informiranost le-teh o možnostih vključevanja v DPO in organe upravljanja. Zlasti je potrebno pritegniti mladino v delo mladinske organizacije oziroma vključevanje v izvajanje različnih akcij. Že na prvi seji OOO smo utrdili tudi načela kolektivnosti, to pomeni vključevanje vseh komunistov v delo in naloge, ki so pred nami, kajti sekretar je večkrat nemočen delovati na vseh nivojih oziroma področjih.

EDI STRELEC

Sekretar OO ZK TOZD Delta, tov. Edi Steleec: „Stabilizacija je področje na katerega moramo vplivati iz vseh zornih kotov.“

TOZD ZALA

Kot članu ZK v našem TOZD mi je dana naloga, da v naslednjem dveletnem mandatu prevzamem nalogo sekretarja. Zahvaljujem se članom, za zaupno nalogo ker vem, da bom kot sekretar imela odgovorno delo. OO ZK TOZD šteje osem članov. Eno mladinko pa smo predlagali za sprejem v ZK.

Kar se tiče stabilizacije mislim, da jo zelo vestno uresničujemo, saj se zavedamo, da bomo samo tako dosegli dobre rezultate. Kot bodoči sekretar

„Odgovornost pri izvajanju naših nalog bomo morali še zaostri.“ – sekretarka OO ZK TOZD Zala

mislim, da bomo morali bolj sodelovati s sindikatom in mladino. Imamo zelo dobre mladinke, ki so se v letu 1981 zelo dobro „odrezale“ v raznih akcijah, samo škoda, da med njimi ni še komunistov.

Sindikato naloge dobro opravlja, vendar pa bomo naprej še bolj sodelovali kot sedaj. Rada bi poudarila, da smo tudi naloge, ki so bile dane na 21. seji CK tudi uresničevali in mislim, da jih bomo tudi naprej.

Menim, da smo po 8. kongresu ZKS uresničili naloge, kar zadeva delitev dohodka to se pravi živega in minulega dela po samoupravni poti. Povečali smo produktivnost dela in disciplino. Na temelju usmeritev Kardeljevih „Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja“ in tista pobuda o kolektivnem delu in odgovornosti smo se komunisti skupaj z drugimi subjektivnimi silami zavzemali za razvijanje socialističnih samoupravnih odnosov. Z razvijanjem samoupravnih družbenoekonomskih in političnih odnosov smo dogradili in krepili tudi splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Veliko nalog smo izvršili med 8. in 9. kongresom. Veliko dela pa nas še čaka.

Predvsem bi rada poudarila, da bo treba v prihodnje dati več poudarka v našem TOZD na izobraževanje komunistov, saj edino tako bomo lahko učinkovito sodelovali z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami, predvsem z sindikatom, mladino in delegati, ki so vključeni v SIS in združeno delo. Upam, da bomo to dosegli v naslednjem obdobju.

MARTINA HVALA

DSSS

Smo v letu kongresov in dela bo za vse dovolj, ne samo za člane ZK; seveda pa je prav od nas pričakovati največjo aktivnost. Kar 20 odstotkov našega dela, ki smo si ga zadali z akcijskim programom, vključuje priprave na kongrese v tem letu. Seveda pa bo naše prizadevanje usmerjeno tudi na številna druga področja – med tem predvsem na idejnopolično izobraževanje, oziroma, usposabljanje članov ZK, čaka nas dograjevanje vsebine in metod dela, kritično bomo morali ocenjevati dosežene lastne rezultate in naše delo v celotni delovni skupnosti. Ne smemo tudi mimo priprav na volitve – naša skrb bo predlagati sposobne in prizadevne delegate. Zavedamo se, da je politični sistem socialističnega samoupravljanja celovit sistem delavčevega obvladovanja rezultatov dela in kot tak lahko v celoti zaživi ob razvitem sistemu samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v TOZD

„V letu kongresov bo za nas vse veliko dela, seveda pa je prav od članov ZK pričakovati največjo aktivnost.“ Pravi tov. Nenadićeva, sekretarka OO ZK DSSS.

in seveda tudi v DSSS. Ob tem pa naj dodam, da bomo morali člani ZK v svojih sredinah le z osebnim zgledom vplivati in kazati dosledno in delavno pot naprej.

DRAGICA NENADIĆ

TOZD COMMERCE – ENOTA LJUBLJANA

„Osnovna organizacija TOZD Commerce šteje dvanajst članov, sekretarka pa je, sedaj že drugo mandatno obdobje, tov. Milica Stupar. V minulem obdobju smo v aktiv-

Sekretarka OO TOZD Commerce, tov. Milica Stupar, pravi, da je ena največjih nalog te OO negovanje tesnejših stikov z OO ZK v novomeškem delu TOZD Commerce.

nosti naše OO ZK dosegali dobre uspehe, v našo sredino pa smo vključili tudi nekaj novih članov. Med nalogami, ki so pred nami pa moramo še zaostri odgovornost ob izvajanju vseh nalog, predvsem pa stabilizacijskih pri racionalno koriščenem delovnem času, informiranju delavcev tudi o dogajanjih v republiki in federaciji kot tudi v tujini, čim večjo aktivnost pa moramo doseči pri pripravi na volitve, sprejemu in izvajanju kongresnih sklepov in resolucije. Menim, da je potrebno precej dela vložiti v področje idejnopolitične usposobljenosti članov ZK, prav tako pa tudi usposabljanju na strokovnem področju.

Pomembna naloga komunistov pa je razvijati medsebojne odnose kot tudi odnose med TOZD. V našem primeru je treba poudariti nujnost tesnejše sodelave z OO ZK TOZD Commerce v Novem mestu. Ker so v naših delovnih sredinah zastopane narodnosti in narodi SFRJ, moramo dati poseben poudarek negovanju bratstva in enotnosti.

Ob koncu tega mojega razmišljanja pa bi rada dodala še nekaj — vsak član ZK bi moral služiti kot primer sodelavcem. Ob doslednem izvajanju lastnega zgleda bi bilo verjetno manj subjektivnih slabosti, dosegli bi večji ugled naših vrst, s tem pa bi dvignili partijo na tisto raven, ki jo zasluži.“

MILICA STUPAR

zasedenost proizvodnje

Naše tržišče že nekaj časa pestijo težave z oskrbo. V Ljubodu le-te doslej še niso bile tako izrazite, da bi jih znali proizvodni TOZD občutneje okusiti. Vemo pa, da je bilo vloženega veliko truda za pokrivanje proizvodnje. Zanimalo me je kako se dogodka na tem področju odvijajo v naši delovni organizaciji te dni. Direktor TOZD Commerce, tov. Vodopivec, je ob tem povedal naslednje:

Oskrba z repromaterialom je dokaj velik in težak zalogaj. Že v januarju mesecu so bile zahteve domačih metražerjev po devizni participaciji tolikšne, da smo že v prvem mesecu letošnjega leta podpisali toliko samoupravnih sporazumov o združevanju deviznih sredstev, kot v celém lanskem letu. Pregled pokritja naše proizvodnje pa je delno tudi odraz te situacije.

V naši delovni organizaciji imamo v tem trenutku dve povsem različni situaciji. V programu perilo—šport je prišlo do odstopanj od predvidenega plana zato, ker delo za izvoz v Alžir — 100.000 komadov srajc, predvideno za januar, še ni steklo. Izpad je bilo nujno nadomestiti s proizvodnjo za domači

trg. Spremenjenemu terminu dela za Alžir pa so se pridružile še težave pri dobavi nekaterih domačih metražerjev. Tako smo prišli v položaj, ko je v tem programu proizvodnja pokrita le za nekaj dni naprej. Kakor hitro bo stekla proizvodnja za Alžir, se bo situacija popravila. Ob tem velja še povedati, da je bilo vloženega veliko truda zato, da doslej proizvodnja ni stala in da so ob spremenjenem planu proizvodnje v tem programu stekli tudi drugi artikli.

Povsem drugačna situacija pa je v programu vrhnjih oblačil. Temeljne organizacije tega programa so pokrite s proizvodnjo celo preko svojih kapacitet in to tudi z velikim deležem za izvoz (TOZD Temenica in Zala). S tem se poraja vprašanje pravočasne izdelave predvidenih količin tako za izvoz kot za domači trg. Tako bodo morali delavci v TOZD TIP—TOP, Temenica in Zala delati tudi v podaljšanem delovnem času. Izkoristiti bo potrebno ves možen prosti čas, saj so roki tesni. Računati je, da naj bi temeljne organizacije presegle plane, da bi realizirale naloge, ki so pred njimi. Vsekakor je ta čas v programu VO potrebno vložiti ves trud in se z vso resnostjo lotiti nalog. Naj ta prispevek izkoristim tudi kot apel vsem delavcem TOZD vrhnjih oblačil, da z razumevanjem sprejmejo situacijo in zares napnejo vse sile. V naših planih za leto 1982 smo si zadali nalogo povečati izvoz, zato moramo vzdržati!

Seveda je velik pritisk na sezono tako v izvozu kot na domačem trgu, med tem ko se zna situacija izven sezone obrniti.

Naj še enkrat strnem misli: v programu perilo — šport je pričakovati večjo zasedenost od marca dalje, medtem ko je trenutno v programu VO delo rokovo tako tesno pogojeno, da morajo delavci vložiti kar največ truda za doseg naših skupnih ciljev.

PREBIVALSTVO SLOVENSkih MEST

Od 1.921.955 prebivalcev, kolikor jih je v novembru 1981 imela Slovenija, jih je na deželi živel 1.094.506, v mestih pa 827.449. Največja slovenska mesta so se po številu prebivalcev razvrstila takole: Ljubljana (271.328), Maribor (130.568), Celje (39.022), Kranj (22.151), Koper (23.083), Titovo Velenje (20.652), Novo mesto (19.840), Nova Gorica (19.580) in Jesenice (18.623).

HRIBOVSKA SLOVENIJA

V slovenskem hribovju, ki zavzema kar 41,7 odstotka vseh površin v republiki, živi 17,6 odstotka slovenskega kmečkega prebivalstva in to ima v lasti 31,6 odstotka kmetijske zemlje. Na teh površinah redijo kmetje 24,3 odstotka govedi, pridelajo 28,6 odstotka vsega mleka in 22,3 odstotka vse klavne govedi.

V proizvodnji TOZD Libna.

evidenca nesreč pri delu v letu 1981

TOZD	ŠTEVILO ZAPOSLENIH				ŠTEVILO NESREČ			ŠT. IZGUBLJENIH DEL. DNI			ŠT. OPRAV. DEL. UR	ODSTOTEK NESREČ-%			R	P	OPOMBA
	Ž	M	ML.	SKUP.	NA DELU	NA POTI	SKUPAJ	NA DELU	NA POTI	SKUPAJ		NA DELU	NA POTI	SKUPAJ			
LOČNA	311	13	11	324	4	10	14	36	89	125	530.571	1,23	3,08	4,32	8,92	26,38	1 vbod-rez oko-tujek bru- šenja
LIBNA	311	18	8	329	/	/	/	/	/	/	531.541	/	/	/			
DELTA	518	26	21	544	18	6	24	137	116	253	928.892	3,3	1,1	4,41	10,54	25,83	vrezi 3 x prebodi 5 x
TEMENICA	121	15	2	136	/	3	3	/	57	57	219.539	/	2,2	2,2	19	13,66	
TIP-TOP	134	31	/	165	/	7	7	/	115	115	275.168	/	4,24	4,24	16,42	25,43	
ZALA	92	4	4	96	1	/	1	3	/	3	172.068	1,04	/	1,04	3	5,81	vbod z iglo
COMMERCE	95	105	1	200	5	1	6	45	24	69	366.872	2,5	0,5	3	11,5	16,35	
en. Ljubljana	33	24	/	57	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
Novo mesto	62	81	1	143	5	1	6	45	24	69	/	2,5	0,5	3	11,5	/	
DSSS	67	24	/	91	/	1	1	/	8	8	152.723	/	1,09	1,09	8	6,54	
DO LABOD	1694	236	47	1885	28	28	56	221	409	630	3.177.374	1,48	1,48	2,97	11,25	17,62	

V letu 1981 je bilo v delovni organizaciji „LABOD“ 56 nesreč, od tega 28 na delu in 28 na poti na delo in iz dela, kar pomeni, skupaj izpad 630 delovnih dni.

Ponovno je opaziti, da so nesreče na poti na delo in z dela zahtevale večji izpad in sicer 409 delovnih dni, nesreče na delu pa 221 dni.

Vse nesreče so bile lažjega značaja in se odražajo kot posledica padcev, udarcev, urezov in podobno na delu ter padcev in prometnih nesreč na poti.

Največ nesreč se je pripetilo v TOZD DELTA, kjer je opaziti tudi največji izpad delovnih dni in hkrati večjo izgubo delovnega časa zaradi nesreč na delu kakor nesreč na poti. Poleg splošnih poškodb je zaslediti 5 prebodov in 3 ureze, kar pomeni, da bo potrebno posvetiti večjo pozornost pravilni in stalni nameščenosti varoval proti prebodu in urezu, ter dravstvenemu stanju delavcev.

V primerjavi z letom 1980 je prišlo v delovni organizaciji „LABOD“ do rahlega upada števila nesreč in sicer s 63 v letu 1980 na 56 nesreč v letu 1981, medtem, ko je izguba delovnih dni manjša za 37,17 %. Odstotek oziroma pogostnost nesreč v delovni organizaciji v letu 1981 kaže, da se je na 100 zaposlenih pripetilo 2,97 nesreč, vsaka nesreča pa je zahtevala 11,25 dni izpada delovnega časa.

Evidenca o izgubi delovnega časa zaradi bolezenskih izostankov brez nege družinskega

člana in porodniške kaže, da ni prišlo do bistvenih sprememb med letom 1980 (5,52 %) in le-

tom 1981 (5,29 %).

Iz diagnostičnih slik bolezni je razvidno, da gre predvsem za

običajne bolezenske pojave, ki so značilni za pretežno ženski kolektiv.

TOZD	do 30 dni %	nad 30 dni %	skupaj %
LOČNA	3,71	0,94	4,65
LIBNA	5,41	1,81	7,22
DELTA	3,45	0,54	3,99
TIP - TOP	4,02	2,24	6,26
TEMENICA	4,18	4,69	8,87
ZALA	2,45	2,39	4,84
COMMERCE	2,46	1,62	4,08
DSSS	2,24	2,17	4,41
OZD LABOD	3,72	1,57	5,29

Evidenca o izgubljenem delovnem času zaradi bolezenskih izostankov (brez nege družinskega člana in porodniške).

življenjsko zavarovanje delavcev

1. ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI

TOZD sklepa zavarovalne police za zavarovanje civilno pravnih odškodninskih zahtevkov, ki jih tretje osebe uveljavljajo proti TOZD zaradi nenadnega in presenetljivega dogodka (nesreče), ki izvira iz dejavnosti, lastnosti in pravnega razmera navedenega v zavarovalni listini in ki ima za posledico:

a) telesne poškodbe, obolenja ali smrt osebe (poškodovanje oseb); večina TOZD ima sklenjeno za smrt ali poškodbo oseb za en dogodek do 100.000.— din,

b) uničenje, poškodba ali izginitve stvari (poškodovanje stvari); za škodo na stvareh pa do 30.000.— din.

V primeru, da se TOZD dokaže, da je kriva za škodo, ki se je dogodila delavcu ali drugi osebi ali stvari TOZD odgovarja za celotno nastalo škodo. V tem primeru krije zavarovalnica škodo v višini kot je določeno po zavarovalni polici vendar največ za poškodbo oseb do 100.000.— in za poškodbo stvari do 30.000.— oz. kot ima

TOZD določeno v zavarovalni polici. Če je nastala škoda večja kot jo lahko izplača zavarovalnica krije preostali del TOZD.

2. NEZGODNO ZAVAROVANJE DELAVCEV

TOZD sklepa tudi zavarovalno polico za nezgodno zavarovanje delavcev. Po tej polici se zavaruje delavce za primere:

a) smrti zaradi nezgode,
b) trajne izgube splošne delovne zmožnosti,
c) prehodne nesposobnosti za delo in

d) okvare zdravja, ki zahtevajo zdravniško pomoč.

Primeri nezgod se lahko zgodijo kadarkoli in kjerkoli. Zavarovalnica povrne po zavarovalni polici delavcu škodo določeno po zavarovalni polici vedno ko se je delavcu zgodila nezgoda. Za TOZD Ločna so določeni zneski po zavarovalni polici določeni na: za smrt 23.000.—, za invalidnost 46.000.—, smrt zaradi bolezni 13.000.— in dnevno odškodnino 23.— din. Vsi ostali TOZD in DSSS imajo te zneske podobne.

Vsak delavec, ki se mu pripeti nezgoda (kjerkoli in kadarkoli) mora skrbeti, da odgovorni delavec v TOZD izpolni na osnovi bolniškega lista potrebno dokumentacijo in jo pošlje pristojni zavarovalni skupnosti s katero ima TOZD sklenjeno zavarovalno polico. Nadaljna skrb delavca je tudi da ta dobi od zavarovalne skupnosti primerno odškodnino. V primeru smrti dobi odškodnino ožji sorodnik delavca TOZD pa seveda poskrbi da se to dejansko izvrši.

FRANCI JURŠIČ

posvet

V novomeškem delu Laboda so se sestali predstavniki tistih Labodovih temeljnih organizacij, ki so z drugim polletjem začele s proizvodnim delom in predstavniki šol, katerih dijaki bodo opravljali to delo v naših kolektivih. Ob skupnem pogovoru je bilo naštetih veliko odprtih vprašanj, ki so zajemala tako organizacijo dela, kot področja disciplinske odgovornosti dijakov v času proizvodnega dela, nagrajevanja mentorjev...

Posvet je prinesel veliko poenotenih stališč, razjasnil je mnoga vprašanja, hkrati pa je pokazal na nujnost kontinuiranega dela v sestavi, kakršen je bil tokrat. Predstavniki šol so poudarili, da je ta oblika najustrenejša in da zagotavlja pristop, kakršnega si ob prvih korakih usmerjenega izobraževanja tudi želijo. Zavzeli so se tudi za to, da so inštruktorji nagajeni adekvatno njihovem delu, ki ni lahko in bi bo z leti postajalo vse obsejnejše.

Da bota ti prvi koraki tudi uspešno zaključeni, se bo sestav tokratnega posveta sestal ponovno po končanem prvem delu proizvodnega dela, analiziral prizadevanja, potek dela, uspehe in pomanjkljivosti in na ugotovitvah še uspešneje gradil naprej. Predstavniki šol so ob tako zastavljenem delu izrekli priznanje naši delovni organizaciji in kadrovski službi, saj smo baje prvi v Sloveniji, tako resno in koordinirano pristopili oz. se vključili v usmerjeno izobraževanje. Ob tem pa velja poudariti, da je tudi tekstilna branža nasploh pokazala ob pripravah na UI največ poslušanja in resnosti.

umrl miroslav krleža

29. 12. 1981 je v Zagrebu umrl eden največjih realističnih ustvarjalcev naše dobe — akademik, dramatik, romanopisec, esejist, humanist, revolucionar... Miroslav Krleža. Izredno veliko spoštljivih in toplih besed mu je bilo izrečenih v tistih dneh takoj po njegovi smrti, kajti vsi vemo, koliko je pomenil za našo in svetovno književnost in kako zelo bogata je v tem njegova dediščina.

Krleža je torej ogromno napisal za človeka in o človeku. Med ostalimi je tudi dejal, kaj vse bi morali storiti, da bi človek v resnici postal človek. Zato se kdaj pa kdaj ozrimo tudi v sebe in se spoznajmo ter se ravnajmo, da bomo vredni tega imena. Seveda moramo za to imeti voljo in željo po zaščiti našega kulturnega obzorja, po večjem znanju, saj to je edino bogastvo, ki nam ga nihče ne more vzeti — skratka, poslušajmo biti zares človek.

Vse, kar se je v Evropi XX. stoletja dogajalo in kar je pomagalo oblikovati zavest človeštva, je Krleža med prvimi izoblikoval v svojih delih. V njemu in njegovih delih se kakor v zrcalu kaže vsa zgodovina narodov, ki žive na tleh Jugoslavije od časov Cirila in Metoda, ko smo se prvič uprli Zahodu in terjali pravico izražanja v svojem jeziku, pa tja do vseh osvobodilnih jih je kljub temu nekaj med nami, ki niso še začutile pravega odnosa do te do zgodovinsko pomembnega upora zoper stalinizem. Kot prijatelj naših vodilnih politikov je pomagal oblikovati temeljne osnove jugoslovanskega humanizma, v svetu literature pa je bistveno pripomogel v naši družbi ustvariti tiste pogoje, ki so ugodni za svoboden in razsvetljen razvoj kulture. Vse to pa je črpal iz neizmerne zakladnice svojega globokega znanja. Njegova dela so zajela vse probleme našega časa in iz njih prepričanje, da bi bilo človekovo življenje lahko bolj človeško.

ANICA NOSE

Posvet predstavnikov šol in tistih Labodovih TOZD, v katerih te dni že teče proizvodno delo dijakov prvega letnika usmerjenega izobraževanja, je bil uspešen in je v celoti dosegel svoj namen.

na športnem področju več povezave med tozdi

Občni zbor športnega društva v Novem mestu.

Športno društvo je imelo svoj občni zbor, na katerem so pregledali in ocenili enoletno delo. Ko je pred letom dni ta organizirana oblika športne dejavnosti zaživela, so bili po sekcijah sprejeti tudi plani dela in ti so služili kot osnova za oceno. Med petimi skupinami — plavanje, planinstvo, smučanje, kegljanje in ostale dejavnosti, je bila najbolj aktivna planinska sekcija.

Program planske sekcije je bil v letu 1981 v celoti realiziran. Organiziranih je bilo sedem izletov, vtise teh pa so člani posredovali tudi v našem glasilu. Planinci so nabavili tudi nekaj najnujnejše opreme in sicer dva cepina, vrv ter priročnike. Poudariti pa velja, da so nabavili tudi enotne flanelaste srajce z Labodovim emblemom ter znakom Planinske zveze Slovenije.

Sekcija plavanja je v svojem programu dela predvidela rekreativno plavanje na Otočcu ter plavanje v bazenu v osnovni šoli Grm. Oboje je steklo vendar je bilo za plavanje na Otočcu manj zanimanja. Zaradi zimskih počitnic je v tem času odpadlo tudi plavanje v OŠ Grma, vendar bo v nadaljevanju tega stekel v tem bazenu tudi tečaj, ki so si ga člani te sekcije

zadali v svojem načrtu dela. V prihodnje naj bi bilo tudi rekreativno plavanje v Dolenjskih Toplicah, kjer je že organizirano fizioterapevtsko plavanje, medtem ko bi se v poletnem času preselili v zunanji bazen v Smarjeških Toplicah.

Smučarska sekcija ni izpolnila svojega programa v celoti. Organiziran je bil le izlet na Koblo, pohvala pa velja udeležbi na sindikalnih igrah. Ena od nalog te sekcije je tudi množičnost smučanja, ki pa je vse težje izvedljiva. Zaradi naše narave dela je kaj težko vzeti dopust izven kolektivnega, to pa je gotovo vzrok, da ni bil organiziran tečaj. Gotovo pa velja k vsemu prišteti še dokaj drago opremo, ki se je še marsikdo ne more privoščiti, čeprav bi si želel ukvarjati s to zimsko radostjo.

V sklopu kegljaške sekcije je bilo na Loki rezervirano keglji-

šče, ki pa ni bilo dovolj izkoriščeno. Prevladovalo je mnenje, da bi morali v bodoče obnavljati pogodbo mesečno, saj si ob tako majhni udeležbi, kot je bila zadnje čase (v začetku dela je bila udeležba množičnejša), ne splača trošiti denarja za celotno pogodbo za rezervacijo.

Naj navedemo še bistvene točke iz programov dela za letošnje leto. Plavalna sekcija bo organizirala že omenjeno plavanje v sezoni tudi v Smarjeti, začetni program pa bo tudi nadaljevala. Planinci bodo med drugim začeli tudi s transversalo, njihova pa je tudi pobuda za množičen izlet Labodovih delavcev na Triglav. Smučarska sekcija bo poiskala nove možnosti za tečaje in sicer naj bi bili ti ob koncu tedna na Gorjancih, poskrbeli pa bodo tudi za možnost nakupa opreme na obroke in sicer v sklopu Trim kluba Krke. Kegljaska sek-

cija ima novo sestavo izvršilnega odbora. V prizadevanjih za večje zanimanje je bil dan tudi predlog za organizacijo prvenstva Laboda v kegljanju.

Med ostalimi dejavnostmi, kamor sodi tudi streljanje in kolesarjenje, bo teklo prizadevanja v smeri večje živahnosti in množičnosti. Med poglavitnimi sklepi občnega zbora športnega društva pa sodi gotovo povezava med vsemi Labodovimi delavci, ki naj bi se odslej večkrat srečevali ob športnih srečanjih, tekmovanjih in izletih.

krvodajalstvo

Za leto 1981 je bil v občinskem odboru Rdečega križa v Novem mestu postavljen plan zbrati na leto 1400 litrov krvi. Za to je bil podpisan tudi sporazum med bolnišnico Novo mesto in Občinskim odborom RK. Po strukturi krvodajalcev je bilo največ zaposlenih — 5.260, med kmeti je bilo 26 krvodajalcev, med gospodinjami 66, med dijaki 161 in med upokojenci 13 krvodajalcev. Med tistimi, ki so prvič darovali kri, je bilo 987 darovalcev. V večini primerov so imele delovne organizacije dinamičen plan razporeditve krvodajalskih akcij, vendar je kljub temu nekaj med temi, ki niso še začutile pravilnega odnosa do te dejavnosti. V teh primerih ni bilo organiziranega odziva in nobene spodbude za krvodajalstvo.

Ob tem naj dodamo še nekaj podatkov o krvodajalstvu v Labodu: DSSS in TOZD Commerce imata skupaj 45 krvodajalcev, v TIP-TOP-u je bilo v letu 1981 aktivnih 8 krvodajalcev, v ljubljanski enoti Commerce pa 6, Temenica ima 20 krvodajalcev, Delta 100, Zala nekaj preko 30, Libna 37 krvodajalcev, Ločna pa ima kar 120 krvodajalcev.

Člani izvršnega odbora Društva kadrovnikov so si pred sejo ogledali proizvodnjo TOZD Ločna.